

Enflasyon Gelişmeleri - Eylül 2015

İktisadi Araştırmalar Bölümü

TÜRKİYE İŞ BANKASI

TÜFE artışı tahminlerin hafif üzerinde gerçekleşti.

Eylül ayında TÜFE aylık bazda %0,89 ile piyasa beklentisinin bir miktar üzerinde artış kaydetmiştir. Yurt İçi ÜFE'de (Yİ-ÜFE) aylık artış ise %1,53 seviyesinde gerçekleşmiştir. Reuters anketine göre TÜFE'de bir önceki aya göre %0,80 oranında artış beklenirken, son TCMB Beklenti Anketi'nde aylık enflasyon beklentisi öngörüsü %0,59 seviyesindeydi.

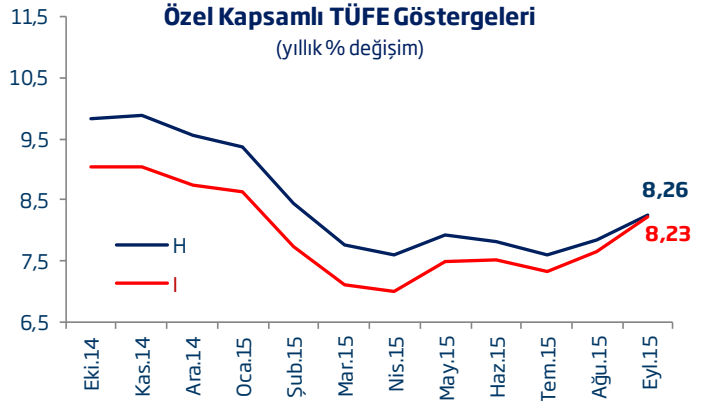
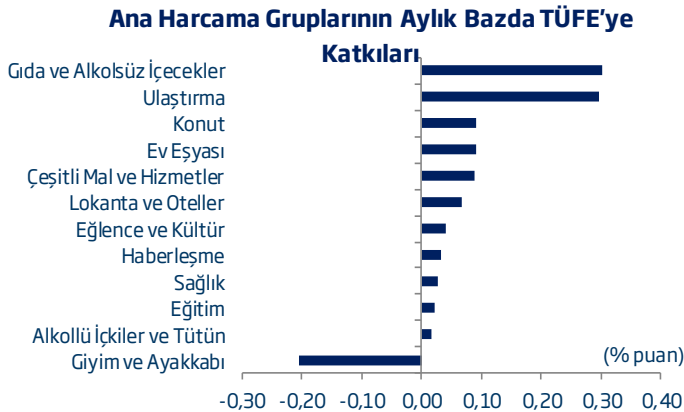
Eylül	TÜFE		Yurt İçi ÜFE		
	Değişim (%)	2014	2015	2014	2015
Aylık	0,14	0,89	0,85	1,53	
Yılsonuna Göre	6,43	6,21	7,24	7,81	
Yıllık	8,86	7,95	9,84	6,92	
Yıllık Ortalama	8,54	7,80	9,84	5,92	

Yıllık enflasyon %8 düzeyine yaklaştı.

TÜFE'nin son iki ayda beklentilerin üzerinde yükselmesiyle yıllık enflasyon Eylül ayında %7,95 seviyesine ulaşmıştır. Bu dönemde Yİ-ÜFE'de yıllık enflasyonun %6,92 ile 2015 yılının en yüksek seviyesinde gerçekleşmesi de enflasyon görünümündeki bozulmayı teyit etmiştir.

Gıda ve ulaştırma grubu fiyatlarında yükseliş...

Ana harcama gruplarına göre incelendiğinde gıda, ulaştırma ile giyim ve ayakkabı grubu fiyatlarının Eylül ayında TÜFE'nin seyrinde belirleyici olduğu görülmektedir. Eylül'de gıda fiyatları aylık bazda %1,24 oranında yükselerek aylık enflasyona 31 baz puanlık katkı sağlamıştır. Bu dönemde balık ve tavuk fiyatlarındaki düşüş gıda enflasyonunu bir miktar sınırlandırmıştır. Mevsimsel gıda ürünlerinin yanı sıra çay ve yumurta gibi temel gıdaların fiyatları ise yükseliş kaydetmiştir. Döviz kurlarındaki gelişmelere duyarlılığın yüksek olduğu ulaştırma grubunda da fiyatlar Eylül'de aylık bazda %1,93 oranında yükselmiştir. Otomobil ve mazot fiyatlarındaki yükselişin etkisiyle ulaştırma grubunda fiyat artışı aylık enflasyonu 30 baz puan yükseltmiştir. Diğer taraftan, Eylül'de aylık bazda sadece giyim ve ayakkabı fiyatları gerilemiştir. Mevsimsel indirimlerin etkisiyle söz konusu grupta fiyatlar Ağustos'a göre %2,76 oranında gerileyerek enflasyonu 21 baz puan sınırlandırmıştır. Gıda ile

H: İşlenmemiş gıda ürünleri, enerji, alkollü içkiler, tütün ürünleri ile altın hariç endeks
I: Enerji, gıda ve alkolsüz içecekler, alkollü içkiler ile tütün ürünleri ve altın hariç endeks

giyim fiyatlarındaki gelişmeler dikkate alındığında mevsimsel faktörlerin enflasyon üzerinde Eylül ayında dengeli etkiye bulunduğu görülmektedir.

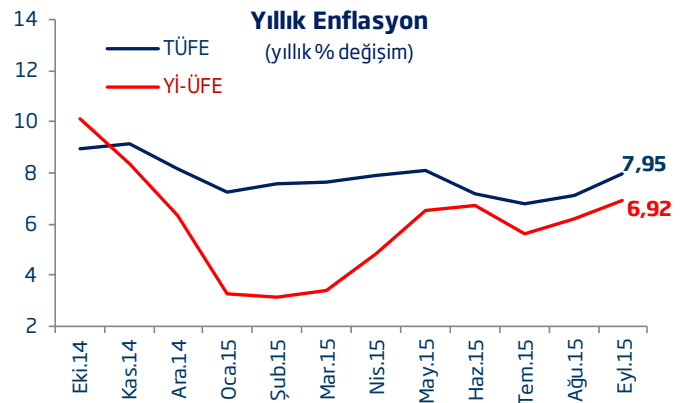
Çekirdek enflasyon göstergelerinde son dönemde gözlenen bozulma eğilimi Eylül ayında belirginleşmiştir. TCMB tarafından yakından izlenen çekirdek enflasyon göstergeleri olan H ve I endekslerinde yıllık enflasyon sırasıyla %8,26 ve %8,23 seviyelerine ulaşmıştır.

Yİ-ÜFE'de yükseliş devam ediyor...

Döviz kuru geçişkenliğinin nispeten yüksek olduğu Yİ-ÜFE'de son dönemde gözlenen hızlanma eğilimi Eylül ayında da devam etmiştir. Ana sanayi gruplarının genelinde fiyatlar yukarı yönlü bir seyir izlerken, sadece gıda ve enerji fiyatları gerilemiştir. Sektörlere göre incelendiğinde ise imalat, elektrik ve gaz sektörlerinde fiyat artışlarının belirginleştiği görülmektedir.

Beklentiler...

Ekim ayında enflasyonun mevsimsel faktörlerin etkisiyle hızlanma eğilimi sergileyeceği tahmin edilmektedir. Özellikle, gıda, giyim ve ayakkabı, konut ve ulaştırma grubu fiyatlarının bu dönemde artış kaydedeceği, kurlardaki yüksek seyrin de etkisiyle enflasyona ilişkin risklerin yukarı yönlü seyrini sürdüreceği öngörülmektedir.

Kaynak:TÜİK, Datastream

Enflasyon Gelişmeleri - Eylül 2015

İktisadi Araştırmalar Bölümü

Enflasyon (%)

	Tüketici Fiyatları Endeksi (2003=100)				Yurt içi Üretici Fiyatları Endeksi (2003=100)				
	Yılsonuna		Yıllık		Yılsonuna		Yıllık		
	Aylık	Göre	Yıllık	Ortalama	Aylık	Göre	Yıllık	Ortalama	
2013	Ocak	1,65	1,65	7,31	8,62	-0,18	-0,18	1,88	5,33
	Şubat	0,30	1,95	7,03	8,33	-0,13	-0,31	1,84	4,72
	Mart	0,66	2,63	7,29	8,08	0,81	0,50	2,30	4,23
	Nisan	0,42	3,06	6,13	7,66	-0,51	-0,01	1,70	3,74
	Mayıs	0,15	3,21	6,51	7,51	1,00	0,99	2,17	3,27
	Haziran	0,76	4,00	8,30	7,47	1,46	2,46	5,23	3,18
	Temmuz	0,31	4,32	8,88	7,47	0,99	3,48	6,61	3,23
	Ağustos	-0,10	4,21	8,17	7,42	0,04	3,52	6,38	3,39
	Eylül	0,77	5,01	7,88	7,32	0,88	4,43	6,23	3,58
	Ekim	1,80	6,90	7,71	7,32	0,69	5,15	6,77	3,93
	Kasım	0,01	6,91	7,32	7,39	0,62	5,80	5,67	4,10
	Aralık	0,46	7,40	7,40	7,49	1,11	6,97	6,97	4,48
2014	Ocak	1,98	1,98	7,75	7,53	3,32	3,32	10,72	5,22
	Şubat	0,43	2,41	7,89	7,60	1,38	4,75	12,40	6,11
	Mart	1,13	3,57	8,39	7,70	0,74	5,52	12,31	6,95
	Nisan	1,34	4,96	9,38	7,97	0,09	5,61	12,98	7,89
	Mayıs	0,40	5,38	9,66	8,23	-0,52	5,06	11,28	8,66
	Haziran	0,31	5,70	9,16	8,31	0,06	5,12	9,75	9,03
	Temmuz	0,45	6,18	9,32	8,35	0,73	5,89	9,46	9,26
	Ağustos	0,09	6,28	9,54	8,46	0,42	6,33	9,88	9,55
	Eylül	0,14	6,43	8,86	8,54	0,85	7,24	9,84	9,84
	Ekim	1,90	8,45	8,96	8,65	0,92	8,22	10,10	10,11
	Kasım	0,18	8,65	9,15	8,80	-0,97	7,18	8,36	10,32
	Aralık	-0,44	8,17	8,17	8,85	-0,76	6,36	6,36	10,25
2015	Ocak	1,10	1,10	7,24	8,80	0,33	0,33	3,28	9,59
	Şubat	0,71	1,82	7,55	8,77	1,20	1,53	3,10	8,79
	Mart	1,19	3,03	7,61	8,70	1,05	2,60	3,41	8,03
	Nisan	1,63	4,71	7,91	8,57	1,43	4,06	4,80	7,36
	Mayıs	0,56	5,30	8,09	8,45	1,11	5,22	6,52	6,98
	Haziran	-0,51	4,76	7,20	8,28	0,25	5,49	6,73	6,74
	Temmuz	0,09	4,85	6,81	8,07	-0,32	5,15	5,62	6,43
	Ağustos	0,40	5,27	7,14	7,88	0,98	6,19	6,21	6,14
	Eylül	0,89	6,21	7,95	7,80	1,53	7,81	6,92	5,92
	Ekim ^(T)	1,80	8,12	7,84	7,72	1,00	8,88	7,01	5,69

(T) Tahmin

Kaynak:TÜİK

Enflasyon Gelişmeleri - Eylül 2015

İktisadi Araştırmalar Bölümü

Türkiye İş Bankası A.Ş. - İktisadi Araştırmalar Bölümü**İzlem Erdem - Bölüm Müdürü**

izlem.erdem@isbank.com.tr

Alper Gürler - Birim Müdürü

alper.gurler@isbank.com.tr

Hatice Erkiletlioğlu - Müdür Yardımcısı

hatice.erkiletlioglu@isbank.com.tr

İlker Şahin - Uzman

ilker.sahin@isbank.com.tr

Eren Demir - Uzman Yrd.

eren.demir@isbank.com.tr

Mustafa Kemal Gündoğdu - Uzman Yrd.

kemal.gundogdu@isbank.com.tr

Gamze Can - Uzman Yrd.

gamze.can@isbank.com.tr

YASAL UYARI

Bu rapor Bankamız uzmanları tarafından güvenilir olduğuna inanılan kamuya açık kaynaklardan elde edilen bilgiler kullanılmak suretiyle, sadece bilgilendirme amacıyla hazırlanmıştır ve hiçbir şekilde finansal enstrümanların alım veya satımı konusunda tavsiye veya finansal danışmanlık hizmeti sağlanması olarak yorumlanmamalıdır. Bu raporda yer verilen görüş ve değerlendirmeler, hiçbir şekilde Türkiye İş Bankası A.Ş.'nin kurumsal yaklaşımını yansıtmamakta olup, raporu kaleme alan uzmanların kişisel görüş ve değerlendirmeleridir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgi, görüş ve değerlendirmelerin doğru, değişmez ve eksiksiz olması konusunda herhangi bir şekilde garanti vermemektedir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgilerde herhangi bir bildirimde bulunmaksızın değişiklik yapma hakkına sahiptir. Bu rapor ve içindeki bilgilerin kullanılması nedeniyle doğrudan veya dolaylı olarak oluşacak zararlardan Türkiye İş Bankası A.Ş. hiçbir şekilde sorumluluk kabul etmemektedir.

İşbu rapor üzerinde Bankamızın telif hakkı olup, Bankamızın yazılı izni alınmaksızın herhangi bir kişi tarafından, herhangi bir amaçla, kısmen veya tamamen çoğaltılamaz, dağıtılamaz veya yayımlanamaz. Tüm haklarımız saklıdır.